

# Anvisningar för grävning i offentlig mark

## **Förord**

Dessa regler och anvisningar syftar till att minimera skador på gatu- och parkanläggningar, begränsa problem med framkomlighet, samt tillse att berörda parter får information om planerade och pågående arbeten i god tid. Förhoppningen är också att underlätta för en långsiktig planering och en god samordning för att begränsa antalet ingrepp i gaturummet.

Vid grävning vid alla typer av arbeten måste krav från olika intressenter jämkas samman så att störningarna blir så små som möjligt. Störningar som uppstår vid schaktning i allmän mark är till exempel problem med framkomligheten för gång- och fordonstrafik, sättningar i mark, skador på träd och skador på installationer och anlagda parkytor, och inte minst samordningen mellan olika aktörer. Det är viktigt att genom långsiktig planering och bra samordning kunna begränsa antalet grävningar i offentlig mark.

Bestämmelserna gäller för alla som låter utföra arbete i kommunens gator, vägar och parker samt de som tar kommunens mark i anspråk.

## **Begreppsförklaringar**

### **Kommunal mark**

Offentlig mark som används till gator, vägar, parker och övriga ytor som kommunen förvaltar.

### **Byggherre**

Enligt arbetsmiljölagstiftningen den som låter utföra ett byggnads- eller anläggningsarbete, vilket inte nödvändigtvis är väghållaren, utan kan vara olika slag av ledningsägare (ex. fjärrvärme, fiber, tele)

### **Entreprenör**

Den som är anlitad av byggherren att utföra arbetet.

### **Väghållare**

På allmänna gator eller vägar är kommunen eller staten väghållare.

På enskilda vägnätet är det vägens ägare som är väghållare.

## **Ansvar**

Tekniska serviceförvaltningen, Nässjö kommun ansvarar för offentlig plats där kommunen är markägare. Samhällsbyggnadsavdelningen är väghållare för gator och vägar där kommunen är huvudman.

Ledningsägaren ansvarar för placering av ledningar och kontrollerar själv var det finns andra ledningar eller anläggningar. De ansvarar för att markering av andra ledningsägares ledningar blir utförd samt svarar för eventuell uppkommen skada på annans ledning eller anläggning vid arbeten. De ansvarar även för tillsyn och underhåll tills slutbesiktning är utförd.

Ledningsägaren ansvarar även för att samtliga anvisningar i grävstillståndet följs.

Kostnader som i framtiden direkt eller indirekt vållas samhällsbyggnad, på grund av ledningsförläggningen, får ledningsägaren svara för. Om marken där anläggningen finns, i framtiden ska nyttjas för annat ändamål, står ledningsägaren för kostnaden att flytta sin anläggning.

Ansvar mot väghållaren, övriga ledningsägare och tredje man gällande skador, förlust och intrång under arbetets gång är ledningsägarens.

### **Planering**

Före arbete ska kontroll göras i [www.ledningskollen.se](http://www.ledningskollen.se) för att få svar på vilka ledningar som redan finns på platsen, för att inte skada viktig infrastruktur.

- Grävstillstånd söks via [www.nassjo.se](http://www.nassjo.se) och mejlas till [tekniska@nassjo.se](mailto:tekniska@nassjo.se) som beviljas av samhällsbyggnadsavdelningen. Tillstånd ska sökas minst tre veckor före arbetet påbörjas. Kortare handläggningstid kan beviljas om tidigt samråd skett. Avgiftsfritt.
- TA-plan bifogas grävstillståndsansökan och beviljas av samhällsbyggnadsavdelningen. Avgiftsfritt.
- Uppställning eller nyttjande av offentlig plats utanför arbetsområdet ansöks hos [www.polisen.se](http://www.polisen.se) enligt ordningslagen. Avgiftsbelagt.
- Fotodokumentation med datum på arbetsplatsen före arbetet är nödvändigt för att kunna återställa i samma skick.
- Berörda boende, näringsverksamhet eller liknande ska informeras om arbetet i god tid före startdag.

### **Tekniska krav**

Allt arbete i gatu- och grönområden ska planeras och utföras på ett sådant sätt att anläggningars konstruktion/funktion, bärighet och slitstyrka består.

Arbeten intill ledningar och kablar utförs med respektive ledningsägares föreskrifter och samtliga entreprenörer ska följa riktlinjer enligt **AMA Anläggning 17**.

Krav enligt **allmänna lokala ordningsföreskrifter** för Nässjö kommun ska uppfyllas. De kan sökas på [www.nassjo.se](http://www.nassjo.se)

**SAK Handbok "arbete på väg"** gäller och ska tillämpas vid alla vägarbeten där Nässjö kommun är väghållare. **Handboken revideras under 2023**. Till dess kontakta [tekniska@nassjo.se](mailto:tekniska@nassjo.se) vid frågor.

Metoder som styrbar borring, rörtryckning och relining, som minskar störningar ska tillämpas.

Akuta arbeten ska anmälas så snart som möjligt, dock senast nästa arbetsdag.

### **Utförande**

Särskild hänsyn ska tas till oskyddade trafikanter och alternativa säkrade passager ska alltid finnas.

Tillgänglighet till privata fastigheter och verksamheter ska inte störas mer än nödvändigt. Återställande av toppbeläggning ska utföras så att avrinning bibehålles. Beläggningsskarvar bör placeras i mittlinje, körfältlinje eller kantlinje. Vid tvärgående skarvar där avståndet mellan schakter är <10 m. ska hela utan mellan schakter beläggas. Kanter ska vara raka och ytorna rektangulära, skurna eller sågade. Smalare remsor än 30 cm till kantsten eller tomtgräns ska rivas och återasfalteras. Tjocklek på slitlager ska vara densamma som tidigare fanns på platsen. Ledningsarbeten som avser fiber och el ska utföras enligt EBR-standard. Ledningsägaren ombesörjer och bekostar själv alla åtgärder som görs efter arbete i berörda ytor. Tillsyn och underhåll fram tills slutbesiktning/full återställning gjorts åligger ledningsägaren för att ordning och säkerhet inte ska åsidosättas.

### **Påföljder**

Om arbete startats utan grävstillstånd och godkänd trafikanordningsplan kan ledningsägaren debiteras med 10 000 kr/gång.

Arbetet kan stoppas omedelbart om SAK's handbok "arbete på väg" inte följs.

Återställning ska ske eller förhinder meddelas till samhällsbyggnadsavdelningen <30 dagar efter arbetet slutförts. Ledningsägaren kan få bekosta den återställning som samhällsbyggnadsavdelningen själva beställer och låter utföra om tidsramen inte hålls.